

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 345/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED],

zastúpeného JUDr. Vladimírom Menichom, advokátom, Rudolfa Viesta 75, Martin, proti uzneseniu Okresného súdu Martin sp. zn. 24Tp/23/2026 z 25. marca 2026 a uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1Tpo/21/2026 z 13. apríla 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. mája 2026 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením okresného súdu a uznesením krajského súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje uznesenie okresného súdu a uznesenie krajského súdu zrušiť a žiada priznať mu aj finančné zadost'učinenie.

II.

Skutkové východiská

2. Uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru Martin-západ ČVS: ORP-259/MZ-MT-2026 z 23. marca 2026 bolo sťažovateľovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona na tam uvedenom skutkovom základe. Uznesením okresného súdu bol sťažovateľ v danej veci vzatý do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pričom okresný súd väzbu sťažovateľa podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zároveň nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola uznesením krajského súdu s poukazom na § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku *a limine* zamietnutá.

III.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ nesúhlasí s vyhodnotením sťažnosti, ktorú podal proti uzneseniu okresného súdu, ako podanej neoprávnenou osobou. V deň rozhodovania okresného súdu o väzbe sa síce sťažovateľ vzdal práva podať sťažnosť (aj za iné oprávnené osoby), avšak po ustanovení obhajcu v nadväznosti na vzatie do väzby svoj názor prehodnotil a obhajcovi dal pokyn na podanie sťažnosti. Vzdanie sa práva podať sťažnosť totiž sťažovateľ vykonal bez účasti obhajcu a bez porady s ním, a to napriek danosti dôvodu povinnej obhajoby. Sťažovateľ nebol riadne poučený o možnosti a následkoch vzdania sa práva podať sťažnosť a nebola mu umožnená porada s obhajcom s vylúčením tretích osôb. S poukazom na čl. 9 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po pozbavení osobnej slobody sťažovateľ nebol poučený a informovaný o možnosti prehodnotenia vzdania sa práva podať sťažnosť, a to už počas konania na okresnom súde. Po ustanovení obhajcu a doručení uznesenia okresného súdu obhajcovi mala byť sťažovateľovi v rámci lehoty na podanie sťažnosti garantovaná možnosť prehodnotiť vzdanie sa práva podať opravný prostriedok. V prípade prehodnotenia vzdania sa avizovaného práva malo byť sťažovateľovi garantované právo podať sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu tak, aby mohol reálne a účinne uplatniť právo na obhajobu prostredníctvom obhajcu. Uznesenie krajského súdu je v týchto intenciách odôvodnené nedostatočne. Krajský súd nekonal v súlade so zásadou materiálnej pravdy, úplne nezistil skutkový stav veci a zároveň v rozpore s princípom prednosti práva Európskej únie odoprel priznať už uvádzanej smernici nepriamy účinok.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či táto obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.1. K uzneseniu okresného súdu:

5. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam a slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Preto nie je v kompetenčnej dispozícii ústavného súdu preskúmať uznesenie okresného súdu, keďže sťažovateľ mohol podať proti avizovanému uzneseniu sťažnosť a túto možnosť aj využil.

Krajský súd bol teda oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu základným právam sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

IV.2. K uzneseniu krajského súdu:

6. Dôvodové línie ústavnej sťažnosti sa v generalizujúcom ponímaní upínajú na sťažovateľov nesúhlas so zamietnutím sťažnosti uplatnenej proti uzneseniu okresného súdu ako podanej aktívne nelegitimovanou osobou. Po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a jej prílohami však pozornosti ústavného súdu neuniklo, že sťažovateľ sa práva podať sťažnosť najskôr vzdal, a to aj za iné oprávnené osoby. Toto rozhodnutie po ustanovení obhajcu podľa vlastného vyjadrenia prehodnotil a obhajcu o podanie sťažnosti požiadal. V dôvodoch napokon podanej sťažnosti však sťažovateľ neuplatnil argumentáciu, ktorú predostiera v ústavnej sťažnosti na podporu svojho stanoviska o ústavnej nekonformnosti vyhodnotenia veci krajským súdom spôsobom *a limine*. Povedané inak, ak sťažovateľ zastával názor, že okolnosti uvádzané v ústavnej sťažnosti mali vplyv na vzdanie sa práva podať sťažnosť, resp. na prehodnotenie tohto rozhodnutia, podľa názoru ústavného súdu bolo uvedené argumenty nevyhnutné formulovať v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorú sťažovateľ napokon aj podal a ktorá bola uznesením krajského súdu zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

7. Pre ústavný súd je teda v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou (napr. III. ÚS 90/03, III. ÚS 481/2023) rozhodné, že argumentačné línie uvádzané v ústavnej sťažnosti sťažovateľ nepredniesol v sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu. Z už zmieňovaného princípu subsidiarity, pokiaľ ide o vzťah ústavného súdu k všeobecným súdom, vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenou uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom. Pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť (avšak nepredniesol) v konaní pred všeobecnými súdmi, nemožno priznať takejto argumentácii úspech. Keďže sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namietol porušenie svojich práv konkrétnymi argumentačnými líniami, avšak v kontexte sťažnosti podanej proti uzneseniu okresného súdu nevyužil aktívny spôsob obhajoby (obhajoba zostala pasívna) a v rámci účinnej ochrany práv svoju argumentáciu neuplatnil v konaní krajského súdu ako sťažnostného súdu pred jeho rozhodnutím, ústavný súd musel ústavnú sťažnosť aj v rozsahu smerovanom proti uzneseniu krajského súdu odmietnuť s poukazom na § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú (napr. III. ÚS 357/2024).

8. V reakcii na sťažovateľovu argumentáciu o potrebe zisťovania materiálnej pravdy krajským súdom treba ešte podotknúť, že krajskému súdu nemožno pričítať na ťarchu, že určitým spôsobom nereagoval na v sťažnostnom konaní nevyriešené argumentačné línie, ktoré sťažovateľ formuluje po prvýkrát v ústavnej sťažnosti. Aj keď sa v trestnom konaní o sťažnosti vykonáva (v zásade) univerzálny prieskum napadnutého výroku uznesenia a jemu predchádzajúceho konania *ex offio* (§ 192 ods. 1 Trestného poriadku), pre priznanie procesného úspechu ústavnej sťažnosti ako osobitného prostriedku na ochranu základných práv a slobôd je nevyhnutné každú jej námietku vyčerpať už v skoršom konaní (v okolnostiach aktuálneho prípadu pred krajským súdom), ak je také jej uplatnenie procesne možné. Inak povedané, úlohou sťažnostného orgánu aj napriek obsahovému posolstvu vtelenému do § 192 ods. 1 Trestného poriadku nie je nahrádzať aktivitu sťažovateľa

smerujúcu k ochrane jeho základných práv a slobôd v procesných súradniciach trestného konania. Sankciou za poukazovanú pasivitu, ktorá sa v konkrétnych súvislostiach objektivizuje v absencii vyčerpania námietok v sťažnostnom konaní, je s poukazom na rozhodovaciu prax ústavného súdu (m. m. napr. III. ÚS 357/2024, IV. ÚS 313/2021) nevyhnutnosť odmietnutia ústavnej sťažnosti ako neprípustnej.

9. Napokon ústavný súd poznamenáva, že rozsah ústavnej sťažnosti, ktorým je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný, je v rovine referenčných noriem objektivizovaných v sťažnostnom návrhu tvorený výlučne čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy. Avizované ustanovenia ústavy sú však v trestných veciach v zásade aplikovateľné len na rozhodovanie o oprávnenosti trestného obvinenia vzneseného proti konkrétnej osobe, t. j. na konanie a rozhodovanie vo veci samej, kým na rozhodovanie vo väzobných veciach je použiteľná špeciálna úprava obsiahnutá v čl. 17 ústavy. Označený článok ústavy zahŕňa všetky základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na súdnu ochranu pri jej pozbavení (m. m. napr. III. ÚS 352/2025). Uvedenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, čl. 5 a čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a) až e) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 47 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie v dôvodovej časti ústavnej sťažnosti ústavný súd so zreteľom na viazanosť sťažnostným návrhom nemohol vyhodnotiť inak než len ako súčasť sťažnostnej argumentácie sťažovateľa (m. m. napr. III. ÚS 93/2024). Ústavný súd z hľadiska efektivity konania nepovažoval v okolnostiach veci za potrebné vyzývať sťažovateľa na odstránenie nesúladu medzi sťažnostnou argumentáciou a petitom, keďže ústavná sťažnosť musela byť bez ohľadu na uvedené nedostatky odmietnutá v jej celosti ako neprípustná.

10. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími jeho návrhmi uplatnenými v tejto ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu